

LECTURE 05

BREADTH FIRST SEARCH ALGORITHM

Phạm Nguyễn Sơn Tùng

Email: sontungtn@gmail.com

Thuật toán BFS là gì?

Thuật toán **Breadth First Search** (BFS) là thuật toán tìm kiếm theo chiều rộng trên đồ thị **vô hướng** hoặc **có hướng**, **không** trọng số, giải quyết bài toán:

- Tìm kiếm đường đi ngắn nhất từ một đỉnh bất kỳ tới tất cả các đỉnh khác trong đồ thị (nếu 2 đỉnh thuộc cùng thành phần liên thông với nhau).
- Luôn tìm được đường đi ngắn nhất.

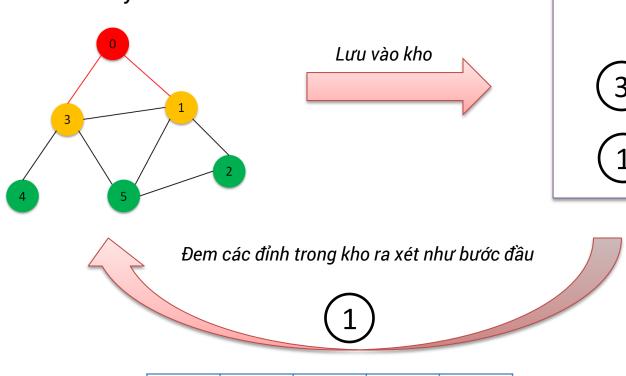
Độ phức tạp: O(V + E)

- Tập hợp V (Vertices) những phần tử gọi là đỉnh của đồ thị.
- Tập hợp E (Edges) những phần tử gọi là cạnh của đồ thị.

Ý tưởng thuật toán

Xuất phát từ 1 đỉnh bất kỳ, đi tới tất các đỉnh kề của đỉnh này và lưu đỉnh kề này lại.

Lưu vết đường đi lại

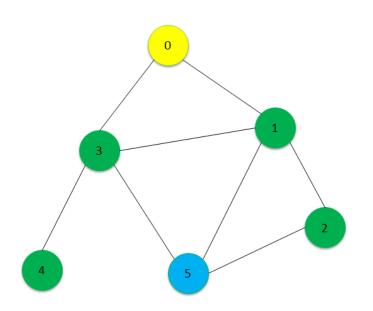
Đỉnh	0	1	2	3
Lưu vết	-1	0	-1	0

Bài toán minh họa

Cho đồ thị vô hướng như hình vẽ. Tìm **đường đi ngắn nhất** từ đỉnh **0** đến đỉnh **5**.

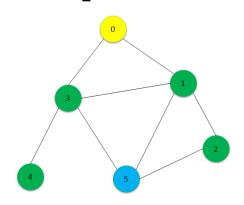
Adjacency Matrix

6					
0	1		1	0	0
1	0	1	1	0	1
0	1	0	0	0	1
1	1 1 0	0	0	1	1
0	0	0	1	0	0
0	1	1	1	0	0

Edge List

Bước 0: Chuẩn bị dữ liệu

Chuyển danh sách cạnh kề vào CTDL graph.

Đỉnh	0	1	2	3	4	5
Đỉnh kề	1, 3	0, 2, 3, 5	1, 5	0, 1, 4, 5	3	1, 2, 3

Mảng đánh dấu các đỉnh đã xét visited.

Đỉnh	0	1	2	3	4	5
Trạng thái	false	false	false	false	false	false

Mảng lưu vết đường đi path.

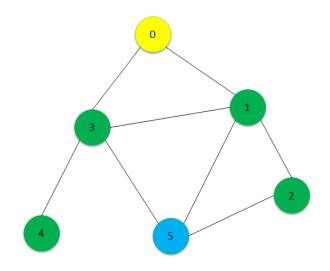
Đỉnh	0	1	2	3	4	5
Lưu vết	-1	-1	-1	-1	-1	-1

Tạo hàng đợi lưu các đỉnh đang xét queue.

Bước 0: chuẩn bị dữ liệu (tiếp theo)

Đình 0 là đỉnh bắt đầu đi. Bỏ đỉnh 0 vào hàng đợi và đánh dấu đã xét đỉnh 0.

Mảng đánh dấu các đỉnh đã xét visited.

Đỉnh	0	1	2	3	4	5
Trạng thái	true	false	false	false	false	false

Hàng đợi lưu các đỉnh đang xét queue.

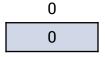
0

0

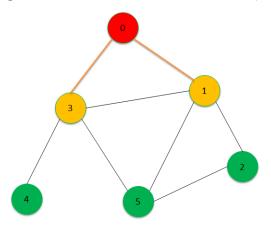
Bước 1: Chạy thuật toán lần 1

queue

Lấy đỉnh 0 ra xét và tìm những đỉnh có kết nối với đỉnh 0 (những đỉnh chưa xét) bỏ vào queue.

graph

Đỉnh	0	1	2	3	4	5
Đỉnh kề	1,3	0, 2, 3, 5	1, 5	0, 1, 4, 5	3	1, 2, 3

visited

Đỉnh	0	1	2	3	4	5
Trạng thái	true	true	false	true	false	false

queue

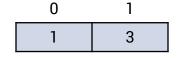
	<u> </u>	
1 3	3	1

Đỉnh	0	1	2	3	4	5
Lưu vết	-1	0	-1	0	-1	-1

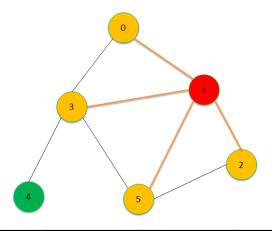
Bước 2: Chạy thuật toán lần 2

queue

Lấy đỉnh 1 ra xét và tìm những đỉnh có kết nối với đỉnh 1 (những đỉnh chưa xét) bỏ vào queue.

graph

Đỉnh	0	1	2	3	4	5
Đỉnh kề	1, 3	0, 2, 3, 5	1, 5	0, 1, 4, 5	3	1, 2, 3

visited

Đỉnh	0	1	2	3	4	5
Trạng thái	true	true	true	true	false	true

queue

0	'	2
3	2	5

Đỉnh	0	1	2	3	4	5
Lưu vết	-1	0	1	0	-1	1

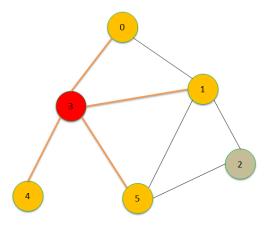
Bước 3: Chạy thuật toán lần 3

queue

0	1	2
3	2	5

Lấy đỉnh 3 ra xét và tìm những đỉnh có kết nối với đỉnh 3 (những đỉnh chưa xét) bỏ vào queue.

graph

-	Đỉnh	0	1	2	3	4	5
Đỉ	nh kề	1, 3	0, 2, 3, 5	1, 5	0, 1, 4, 5	3	1, 2, 3

visited

Đỉnh	0	1	2	3	4	5
Trạng thái	true	true	true	true	true	true

queue

U		2
2	5	4

Đỉnh	0	1	2	3	4	5
Lưu vết	-1	0	1	0	3	1

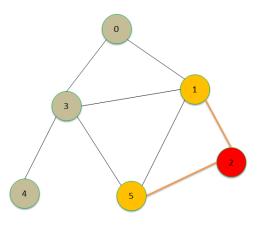
Bước 4: Chạy thuật toán lần 4

queue

0	1	2
2	5	4

Lấy đỉnh 2 ra xét và tìm những đỉnh có kết nối với đỉnh 2 (những đỉnh chưa xét) bỏ vào queue.

graph

Đỉnh	0	1	2	3	4	5
Đỉnh kề	1, 3	0, 2, 3, 5	1, 5	0, 1, 4, 5	3	1, 2, 3

visited

Đỉnh	0	1	2	3	4	5
Trạng thái	true	true	true	true	true	true

queue

U	<u> </u>
5	4

Đỉnh	0	1	2	3	4	5
Lưu vết	-1	0	1	0	3	1

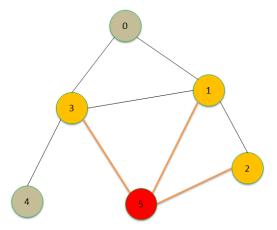
Bước 5: Chạy thuật toán lần 5

queue

0	1
5	4

Lấy đỉnh 5 ra xét và tìm những đỉnh có kết nối với đỉnh 5 (những đỉnh chưa xét) bỏ vào queue.

graph

Đỉnh	0	1	2	3	4	5
Đỉnh kề	1, 3	0, 2, 3, 5	1, 5	0, 1, 4, 5	3	1, 2, 3

visited

Đỉnh	0	1	2	3	4	5
Trạng thái	true	true	true	true	true	true

queue

4

Đỉnh	0	1	2	3	4	5
Lưu vết	-1	0	1	0	3	1

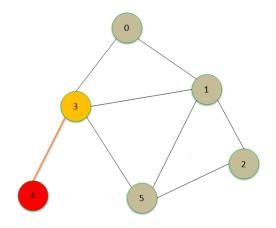
Bước 6: Chạy thuật toán lần 6

queue

Lấy đỉnh 4 ra xét và tìm những đỉnh có kết nối với đỉnh 4 (những đỉnh chưa xét) bỏ vào queue.

graph

Đỉnh	0	1	2	3	4	5
Đỉnh kề	1, 3	0, 2, 3, 5	1, 5	0, 1, 4, 5	3	1, 2, 3

visited

Đỉnh	0	1	2	3	4	5
Trạng thái	true	true	true	true	true	true

queue

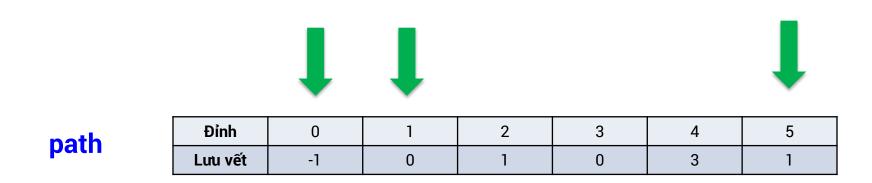

Đỉnh	0	1	2	3	4	5
Lưu vết	-1	0	1	0	3	1

Dùng thuật toán

Hàng đợi rỗng, tất cả các đỉnh đều được xét → dừng thuật toán.

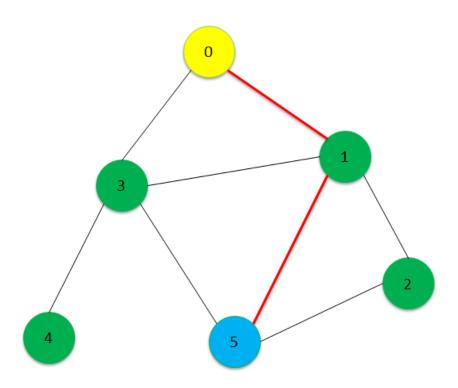
Thứ tự duyệt BFS là 0, 1, 3, 2, 5, 4.

Đáp án bài toán

$0 \rightarrow 1 \rightarrow 5$

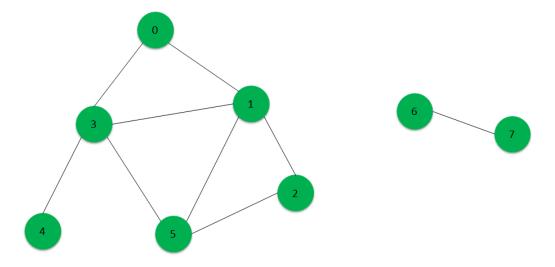
Đường đi ngắn nhất từ đỉnh 0 đến đỉnh 5 như hình vẽ.

Lưu ý khi sử dụng BFS

Khi 2 đỉnh cần tìm đường đi ngắn nhất nhưng lại không có đường đi tới nhau được thì kết quả trả về sẽ như thế nào?

Trường hợp chạy bắt đầu từ đỉnh 0.

path

Đỉnh	0	1	2	3	4	5	6	7
Lưu vết	-1	0	1	0	3	1	-1	-1

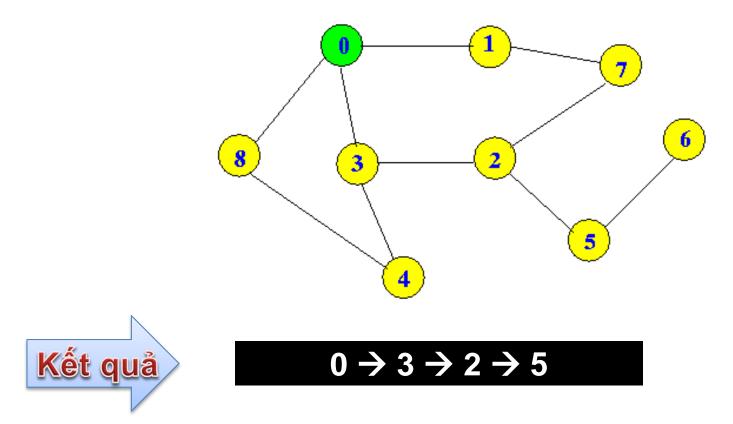
Trường hợp chạy bắt đầu từ đỉnh 6.

Đỉnh	0	1	2	3	4	5	6	7
Lưu vết	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	6

Bài tập luyện tập

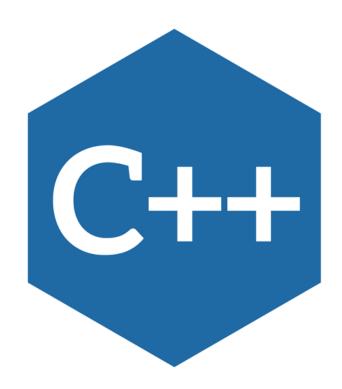
Tìm thứ tự duyệt BFS và đường đi ngắn nhất từ 0 đến 5 của đồ thị sau:

Thứ tự duyệt BFS là 0, 1, 3, 8, 7, 2, 4, 5, 6.

MÃ NGUỒN MINH HỌA BẰNG C++

Khai báo thư viện và các biến toàn cục:

```
#include <iostream>
#include <vector>
#include <queue>
using namespace std;
#define MAX 100
int V, E;
bool visited[MAX];
int path[MAX];
vector<int> graph[MAX];
```


Thuật toán chính BFS (part 1)

```
void BFS(int s) {
    for (int i = 0; i < V; i++) {
        visited[i] = false;
        path[i] = -1;
    }
    queue<int> q;
    visited[s] = true;
    q.push(s);
// to be continued
```


Thuật toán chính BFS (part 2)

```
while (!q.empty()) {
     int u = q.front();
     q.pop();
     for (int i = 0; i < graph[u].size(); i++) {</pre>
         int v = graph[u][i];
         if (!visited[v]) {
              visited[v] = true;
              q.push(v);
              path[v] = u;
```


In đường đi từ mảng lưu vết (KHÔNG dùng đệ quy):

```
void printPath(int s, int f) {
    int b[MAX];
    int m = 0;
    if (f == s) {
        cout << s;
        return;
    if (path[f] == -1) {
        cout << "No path" << endl;</pre>
        return;
   to be continued
```


In đường đi từ mảng lưu vết (KHÔNG dùng đệ quy):

```
while (1) {
    b[m++] = f;
    f = path[f];
    if (f == s) {
         b[m++] = s;
        break;
for (int i = m - 1; i >= 0; i--) {
    cout << b[i] << " ";
```


In đường đi từ mảng lưu vết (dùng đệ quy):

```
void printPathRecursion(int s, int f) {
    if (s == f)
        cout << f << " ";
    else {
        if (path[f] == -1)
              cout << "No path" <<endl;</pre>
        else {
             printPathRecursion(s, path[f]);
             cout << f << " ";
```


Hàm main để gọi thực hiện:

```
int main() {
    freopen("INPUT.INP", "rt", stdin);
    int u, v;
    cin >> V >> E;
    for (int i = 0; i < E; i++) {</pre>
         cin >> u >> v;
         graph[u].push back(v);
         graph[v].push back(u);
     int s = 0;
     int f = 5;
     BFS(s);
     printPath(s, f);
     return 0;
```


MÃ NGUỒN MINH HỌA BẰNG PYTHON

Khai báo thư viện và các biến toàn cục:

```
from queue import Queue

MAX = 100
V = None
E = None
visited = [False for i in range(MAX)]
path = [0 for i in range(MAX)]
graph = [[] for i in range(MAX)]
```


Thuật toán chính BFS

```
def BFS(s):
    for i in range(V):
        visited[i] = False
        path[i] = -1
    q = Queue()
    visited[s] = True
    q.put(s)
    while q.empty() == False:
        u = q.qet()
        for v in graph[u]:
            if visited[v] == False:
                visited[v] = True
                q.put(v)
                path[v] = u
```


In đường đi từ mảng lưu vết (KHÔNG dùng đệ quy):

```
def printPath(s, f):
    b = []
    if f == s:
        print(f)
        return
    if path[f] == -1:
        print("No path")
        return
    while True:
        b.append(f)
        f = path[f]
        if f == s:
            b.append(s)
            break
    for i in range(len(b)-1,-1,-1):
        print(b[i], end = ' ')
```


In đường đi từ mảng lưu vết (dùng đệ quy):

```
def printPathRecursion(s, f):
    if s == f:
        print(f, end=' ')
    else:
        if path[f] == -1:
            print("No path")
        else:
            printPathRecursion(s, path[f])
            print(f, end = ' ')
```


Hàm main để gọi thực hiện:

```
if __name__ == '__main__':
    V, E = map(int, input().split())
    for i in range(E):
        u, v = map(int, input().split())
        graph[u].append(v)
        graph[v].append(u)
    s = 0
    f = 5
    BFS(s)
    printPath(s, f)
```


MÃ NGUỒN MINH HỌA BẰNG JAVA

Khai báo thư viện:

```
import java.util.Scanner;
import java.util.ArrayList;
import java.util.LinkedList;
import java.util.Queue;
```

Khai báo biến toàn cục (thuộc class Main)

```
private static ArrayList<ArrayList<Integer>> graph;
private static int V;
private static int E;
private static ArrayList<Integer> path;
private static ArrayList<Boolean> visited;
```


Thuật toán chính BFS (part 1)

```
public static void BFS(int s) {
    Queue<Integer> q = new LinkedList <Integer>();
    path = new ArrayList <Integer> ();
    visited = new ArrayList <Boolean> ();
    for (int i = 0; i < V; i++) {</pre>
        visited.add(false);
        path.add(-1);
    visited.set(s, true);
    q.add(s);
    // to be continued
```


Thuật toán chính BFS (part 2)

```
while (q.isEmpty() == false) {
    int u = (int)q.remove();
    for (int i = 0; i < graph.get(u).size(); i++) {</pre>
        int v = graph.get(u).get(i);
        if (visited.get(v) == false) {
            visited.set(v, true);
            path.set(v, u);
            q.add(v);
```


In đường đi từ mảng lưu vết (KHÔNG dùng đệ quy):

```
public static void printPath(int s, int f) {
    if (s == f) {
        System.out.print(s);
        return;
    if (path.get(f) == -1) {
        System.out.print("No path");
        return;
    // to be continued
```


In đường đi từ mảng lưu vết (KHÔNG dùng đệ quy):

```
ArrayList<Integer> b = new ArrayList<Integer> ();
int m = 0;
while (true) {
    b.add(f);
    f = path.qet(f);
    if (s == f) {
        b.add(f);
        break;
for (int i = b.size() - 1; i >= 0; i--) {
    System.out.print(b.get(i));
    System.out.print(" ");
```


In đường đi từ mảng lưu vết (dùng đệ quy):

```
public static void printPathRecursion(int s, int f) {
    if (s == f)
        System.out.print(f + " ");
    else {
        if (path.qet(f) == -1)
            System.out.println("No path");
        else {
            printPathRecursion(s, path.get(f));
            System.out.print(f + " ");
```


Hàm main để gọi thực hiện:

```
public static void main(String[] args) {
    Scanner sc = new Scanner(System.in);
    V = sc.nextInt();
    E = sc.nextInt();
    graph = new ArrayList<ArrayList<Integer>>(V);
    for (int i = 0; i < V; i++)</pre>
        graph.add(new ArrayList <Integer> (0));
    for (int i = 0; i < E; i++) {
        int u = sc.nextInt();
        int v = sc.nextInt();
        graph.get(u).add(v);
        graph.get(v).add(u);
    int s = 0, f = 5;
    BFS(s);
    printPath(s, f);
```

Hỏi đáp

